NÕUKOGU OTSUS,

7. juuli 2009,

ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Poolas

(2009/589/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 104 lõiget 6,

võttes arvesse komisjoni soovitust,

võttes arvesse Poola esitatud märkusi

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt asutamislepingu artiklile 104 hoiduvad liikmesriigid valitsemissektori eelarve ülemäärasest puudujäägist.

(2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada usaldusväärne riigi rahandus, mis on hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva majanduskasvu tingimuste tagamise vahend.

(3) Asutamislepingu artiklis 104 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, mida täpsustatakse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta [1] (mis on osa stabiilsuse ja kasvu paktist), on ette nähtud ülemäärast eelarvepuudujääki käsitleva otsuse vastuvõtmine. Asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse protokollis on ette nähtud täiendavad sätted seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisega. Nõukogu määruses (EÜ) nr 3605/93 [2] on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad ja määratlused kõnealuse protokolli sätete kohaldamiseks.

(4) Stabiilsuse ja kasvu pakti 2005. aasta reformi eesmärk oli suurendada pakti tõhusust ja majanduslikku mõju ning kindlustada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. Selle eesmärk oli tagada, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus võetaks täiel määral arvesse eelkõige majandusolukorda ja eelarveseisundit. Seega nähakse stabiilsuse ja kasvu paktiga ette raamistik, millega toetatakse valitsuse poliitikat kindla eelarveseisundi kiireks taastamiseks, võttes samas arvesse majanduslikku olukorda.

(5) Asutamislepingu artikli 104 lõikega 5 nõutakse, et komisjon esitaks arvamuse nõukogule juhul, kui ta on arvamusel, et liikmesriigis on või võib tekkida ülemäärane eelarvepuudujääk. Olles arvesse võtnud nii asutamislepingu artikli 104 lõike 3 kohast oma aruannet kui ka asutamislepingu artikli 104 lõike 4 kohast majandus- ja rahanduskomitee arvamust, on komisjon seisukohal, et Poolas on ülemäärane eelarvepuudujääk. Seepärast edastas komisjon 24. juunil 2009 nõukogule Poola kohta sellekohase arvamuse [3].

(6) Asutamislepingu artikli 104 lõike 6 kohaselt peaks nõukogu kaaluma kõiki asjaomase liikmesriigi võimalikke märkusi enne, kui ta pärast üldhinnangut otsustab, kas liikmesriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk. Poola puhul jõuti pärast kõnealust üldhinnangut käesolevas otsuses sätestatud järeldustele.

(7) Vastavalt andmetele, mille Poola ametiasutused esitasid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohases 2009. aasta aprilli teatises ja mille Eurostat seejärel kinnitas, ulatus Poola valitsemissektori eelarve puudujääk 2008. aastal 3,9 protsendini SKPst ja ületas seega kontrollväärtuse 3 % SKPst. Puudujääk ei olnud kontrollväärtuse 3 % SKPst lähedal ning seda ei saa käsitada asutamislepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses erandlikuna. Ülemäärane eelarvepuudujääk ei ole tingitud ebatavalisest sündmusest asutamislepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Samuti ei ole see 2008. aastal tingitud tõsisest majanduslangusest asutamislepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Vaatamata kasvu aeglustumisele 3,3 protsendile 2008. aasta viimases kvartalis, mis mõjutas selles kvartalis tulude laekumist ning puudujäägi prognoositust halvemat tulemust, oli SKP üldine kasv 4,9 % juures 2008. aastal siiski suhteliselt jõuline.

SKP potentsiaalne kasv on hinnanguliselt ligikaudu 4,5 % ja SKP lõhe on ligikaudu 3,5 % potentsiaalsest SKPst, mis osutab soodsale majandustsüklile. Lisaks ei saa kontrollväärtuse ületamist pidada ajutiseks. Komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori eelarve puudujääk jõudma 2009. aastal 6,6 protsendini SKPst ja – eeldusel, et poliitika ei muutu – 2010. aastal 7,3 protsendini SKPst, võrreldes SKP 2009. aasta kahanemisega 1,4 % võrra ja 2010. aasta kasvuga 0,8 %. Puudujäägi suurenemist 2009. aastal prognoosivad ka Poola ametiasutused, kes 22. juunil 2009 teatasid, et valitsemissektori eelarve puudujääk võib tunduvalt ületada 2009. aasta kevadel esitatud

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.
[2] EÜT L 332, 31.12.1993, lk 7.
[3] Kõik Poola ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid on kättesaadavad veebisaidil http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohases teatises käesolevaks aastaks prognoositud 4,6 % SKPst ([1]). Seega ei ole asutamislepingus sätestatud puudujäägikriteerium täidetud.

(8) Valitsemissektori koguvõlg jääb tublisti alla kontrollväärtuse 60 % SKPst, moodustades 2008. aastal 47,1 % SKPst. Komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosi kohaselt jõuab valitsemissektori võlg prognoositava suure eelarvepuudujäägi tõttu 2010. aastal siiski ligi 60 protsendini.

(9) Kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga tuleks põhjalikult kaaluda pensionisüsteemi reformi, millega kehtestatakse mitmesambaline süsteem, mis hõlmab kogumispensioni kohustuslikku sammast. Kuigi kõnealuse reformi rakendamise tõttu halveneb ajutiselt eelarveseisund, paraneb oluliselt riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. Poola ametiasutuste hinnangute kohaselt ulatusid selle reformi netokulud 2008. aastal 2,9 protsendini SKPst ja suurenevad 2009. aastal 3,2 protsendini SKPst (sellest teatasid Poola ametiasutused oma 22. juuni kirjas). Vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile võib kõnealust kulu võtta arvesse üleminekuperioodil lineaarselt vähenevalt ja ainult juhul, kui eelarvepuudujääk jääb kontrollväärtuse lähedale. Kuna puudujääk ei ole ajavahemikus 2008–2010 kontrollväärtuse lähedal, ei saa pensionireformi kulusid arvesse võtta.

(10) Määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 4 kohaselt võib nõukogu asutamislepingu artikli 104 lõike 6 kohases otsuses ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta asjassepuutuvaid tegureid arvesse võtta ainult juhul, kui topelttingimus – eelarvepuudujääk on kontrollväärtuse lähedane ja kontrollväärtuse ületamine on ajutine – on täielikult täidetud. Poola puhul ei ole kõnealune topelttingimus täidetud. Seepärast ei võeta asjassepuutuvaid tegureid käesoleva otsuse tegemisel arvesse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et Poolas on ülemäärane eelarvepuudujääk.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel, 7. juuli 2009

Nõukogu nimel

eesistuja

C. BILDT

([1]) Rahandusministri Rostowski kiri volinik Almuniale.